

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

สิ่งจำเป็นภายในใจคือธรรม

นกยูงที่วัดป่ากุงมีเยอะนะ ป่ากุง ร้อยเอ็ด ฟังว่าเป็นร้อยๆ กวางก็มาก สัตว์หลายประเภทมีจำนวนมากๆ ด้วยกัน พวกกวางเป็นฝูงๆ เวลามันยกพวกมันไปออกข้างนอกไปกินข้าวในนาเขา เจ้าของเขาไล่ วิ่งเข้าวัด ไม่รู้จะว่าไง กวางก็เป็นกวางพระ วังั้น กวางวัด กวางพระ ไม่รู้จะว่าไง แล้วมาแต่ละทีนี่มาเป็นฝูงๆ เสียด้วย ไม่ทราบจะทำไฉน คือนาอยู่แถว นั้น เวลาเขาออกไปเขายกพวกกันไปเป็นฝูงๆ ไปกินข้าวในนาเขา เจ้าของเขาไล่แตกฮือเข้าวัด ไม่รู้จะทำไฉน กวางมันมาก นกยูงนี่ถ้าลงไปก็แบบเดียวกันนะ นกยูงก็เป็นฝูงเหมือนกัน แต่ไม่ค่อยปรากฏว่านกยูงยกพวกออกไปกินข้าวกินอะไร ไม่ค่อยมี มันกินอยู่ในวัด แต่กวางนี่ไปบ่อย วังั้น ไปแต่ละทียกพวกไปเลย เป็นฝูงๆ เลย เจ้าของเขาไล่ วิ่งเข้าวัด วิ่งไม่วิ่งไปไหนวิ่งเข้าวัด หมูก็เยอะนะ สำหรับวัดป่ากุงนี้มีสัตว์เลี้ยงไว้เยอะๆ ทั้งนั้น แต่ละชนิดๆ เยอะๆ

เอ้ พวกควายพวกวัวมีหรือเปล่าเราไม่ได้ตามดู พวกวัวพวกควายอยู่ในวัดนั้นมีหรือเปล่าไม่รู้ละ อยู่ในวัดป่ากุงนะ (เห็นแต่กวาง หมู นกยูง ไก่ ครับ) เออ เราไปเห็นแต่กวาง หมู แต่ควาย วัว ไม่เห็น เห็นแต่พวกหมู พวกกวาง นกยูง พิลิกนะนกยูง โถ เต็มไปหมด มีอยู่ทั่วไปหมดเลย เราเห็นเรารักเขา เมตตาสงสารเขา

ที่ทางจงกรมเรา พระท่านเอาเชือกในลอนผูกเป็นราวเลยทางจงกรมเรา ล้อมไว้เรียบร้อย เราเห็นรอยก็พอดีระลึกได้ คือเราไปเที่ยวก่อนๆ นั้นพวกกวางมันเข้ามาเพ่นพ่าน เรากำลังเดินจงกรมอยู่มันก็เดินเข้ามาหาเรา ผ่านไปมาเหยียบแหลก พอระลึกเชือกนี้ได้ก็ อ้อ พวกกวางนี้แหละ ก็พอดีจริงๆ ตอนเช้า เราออกเดินจงกรมตั้งแต่เช้าๆ คือตอนเย็นตอนกลางคืนไม่เห็น คราวที่แล้วๆ เห็นมันมาอยู่เพียง ขึ้นผ่านไปมา เราเดินจงกรมอยู่มันก็ผ่านไป คราวนี้ไม่เห็นตอนค่ำ แต่เห็นเชือกเป็นเครื่องหมาย พอตอนดึกๆ ละซีเราเดินจงกรม ที่ไหนได้เขามานอนอยู่ เชือกอยู่ข้างใน เขานอนอยู่นอกเชือก คือเขาเข้าไม่ได้ นี่เหרותว์สำคัญนะ ทำรั้วเอาไว้ ตัวนี้หรือนี้ เขาเฉย เขานอนอยู่นั้น เฉย เราก็เดินจงกรม เขาอยู่ข้างนอกเชือก ถ้าไม่มีเชือกนี้แหลกหมดจริงๆ แหละ น่ารักนะ เราเดินจงกรม เขาก็อยู่ของเขาเฉย มันชุ่มเย็น

คือมีสัตว์มากๆ นี่ทำให้ในสัตว์ก็ชุ่มเย็น เราเองมองเห็นสัตว์น้ำมันเป็นเลยละ พอมองเห็นสัตว์นี้จิตมันจะเป็นเลย เหมือนหนึ่งว่าเป็นกรณีพิเศษไปอย่างนั้น กับพวกสัตว์เหล่านี้ ยัวเยี้ยๆ ในวัด ไม่ว่าสัตว์ประเภทใดมันหากมีในจิตยิบๆ แยะๆ อย่างไปวัดท่านศรีนั้นก็เหมือนกันนั่นแหละ อันนี้ทุกอย่างๆ ลดลงฮวบๆ นะ เราไปเห็นสัตว์ในวัดท่าน ไปที่แรกดูเอา ไปสร้างอะไรนักหนา ความหมาย ใส่เปรียงเข้าไป ที่แรกนะ ตอนนั้นสัตว์ก็ยังไม่มียาก พอไปเที่ยวหลังนี้สัตว์เต็มวัด เลยเรื่องดูเหล่านี้หายไปตามหมด ไปอยู่กับสัตว์หมด

เรื่องการก่อสร้างสำหรับพระกรรมฐานเราไม่เหมาะ นี่ละเอาหลักธรรมมาพูด มีหลักวินัยแทรกอยู่ในนั้นด้วย ในป่าในเขาอย่างนั้นมีตั้งแต่ต้นไม้ กระจตอบกระจตบไป ในตำรับตำรา ท่านอาศัยพอบังแดดบังฝนเท่านั้น ท่านไม่มุ่งอะไรยิ่งกว่านั้นไป เพราะท่านมุ่งเหล่านี้สำคัญมาก เราเห็นในตำรับตำราแต่ก่อน เราก็คิดเทียบธรรมดาไม่ค่อยซึ้ง ทุกวันจะว่าซึ้งหรือไม่ซึ้งก็ตามมันเต็มหัวใจเลย ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ทุกแง่ทุกมุม มีแต่แนวทางบุกเบิกออกสิ่งที่เป็นข้าศึกที่จะเข้ามายุ่มย่ามๆ ในหัวใจ ธรรมจะออกก้าวเดินไม่ได้ ความหมายว่านั่น เพราะฉะนั้นท่านจึงหาแต่ที่สังัดๆ ทั้งนั้น ในตำราเต็มไปหมด อันนี้มาก ไปอยู่ในป่าในเขาตามถ้ำเงื่อมผาต่างๆ มีแต่ที่สงบสังัดทั้งนั้นๆ ชมเชยตลอดเลย การก่อสร้างท่านไม่พูดถึงเลยนะในตำรับตำรา

ก็มีเพียงสร้างศาลาที่วัดบุพพาราม นางวิสาขา หลังเดียวเท่าที่ปรากฏ นั่นก็มอบให้พระโมคคัลลาน์เป็นหัวหน้าคอยชี้แจงบอกกล่าวคนงานที่เขามาทำศาลา ที่นี้พระโมคคัลลาน์ท่านก็เป็นพระอรหันต์ ท่านจะไม่ติดไปพันอะไรพอจะเป็นกิเลส นอกจากนั้นไม่ปรากฏว่าพระเข้ามาเกี่ยวข้องเลย ก็มีเท่านั้น นอกนั้นมีแต่ชมป่าชมเขาตลอดเลยเที่ยว ชมอันนั้นเพื่อจะบุกเบิกอันนี้ออกๆ ให้มันสว่างามครอบโลกธาตุ เป็นของเล่นแล้วเหอ ท่านทั้งหลายเห็นไหมหัวใจเป็นของเล่นเมื่อไร ให้มันเป็นขึ้นในหัวใจตัวเองเท่านั้น เริ่มแต่เพียงความสงบเท่านั้น เราก็มืดเห็นความวุ่นวายของโลก จิตใจเริ่มสงบเวลาเรานั่งสมาธิภาวนา จิตใจสงบเข้ามาๆ ยิ่งรวมลงไปแนวสนธิไม่มีอะไรกังวลเลย ที่นี้อะไรทุกสิ่งทุกอย่างไม่เคยรู้เคยเห็นมันจะเป็นขึ้นมา สว่างามๆ ขึ้นมา อัจฉริยะแปลกประหลาดขึ้นไปเรื่อยๆ ในนี้

นี่เห็นไหมกองมูตรกองคูมันปกคลุมไว้ คือกิเลสตัณหาประเภทต่างๆ ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ความดีความดี มีแต่พวกมูตรพวกคูครอบเอาไว้ที่ทองคำทั้งแท่ง แสดงแสงความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาไม่ได้เลย เมื่อพระพุทธเจ้าบุกเบิกออกหมดเป็นพระองค์แรกจากในป่าในเขาแล้ว จากนั้นก็สอน เรียกว่าส่งเสริมที่สุดเลยเรื่องจิตตภาวนา เป็นอันว่าไม่มีอะไรเท่าแหละในศาสนาของพระพุทธเจ้า ยกนี้ขึ้นเป็นพื้นฐาน

เลยเที่ยว เพราะอันนี้เป็นตัวจะเลิศเลอ จะทำสัตว์โลกให้มีความหมาย ให้มีจุดหมายปลายทาง ให้มีที่พ้นทุกข์ไปโดยลำดับ ความสุขก็มีเป็นระยะๆ มีความหมายไปเรื่อย ๆ จากความดี จากธรรมที่บำเพ็ญมา

ยิ่งผู้ที่อยู่ในป่าในเขาเช่นนักภavana เช่นพระอย่างนี้ด้วยแล้ว มีหน้าที่อันนั้นร้อยเปอร์เซ็นต์เลย มอบให้เป็นร้อยเปอร์เซ็นต์เลยไม่ให้อะไรเข้ามาเกี่ยวข้อง เรื่องสติท่านสอนมากที่สุด เรื่องสติปัญญาให้รอบตัวรอบใจ ใจนั้นมีภัยรอบตัวของมัน ทางนี้อ่อนไม่ได้ ทางนั้นมันจะรุมเข้า ถ้าว่ารุมเข้า ความจริงก็คือตัวนี้แหละมันติด มันอยากมันหิวมันตื่นออกไป แต่เราก็อันนั้นมันหุบเข้ามา มันตื่นออกไปหาต้นไม้หาภูเขา มันก็ปรากฏต้นไม้ภูเขา เหมือนว่าสิ่งเหล่านั้นรุมเข้ามา ความจริงตัวนี้ออกไปหมายเขาต่างหาก ถ้าตัวนี้ไม่ออกหมาย โลกนี้ว่างตลอดเลย ไม่มีอะไร หัวใจว่างเสียอย่างเดียว สามแดนโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรเลย ว่างไปหมด นี่ก็เพราะหัวใจนี้เองเป็นตัวยุ่งที่สุด เมื่อหัวใจนี้ว่างที่สุดแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างว่างที่สุด แล้วไม่มีอะไรที่เข้ามาแฝง ให้ก่อกวนให้ได้รับความทุกข์ความลำบาก

ต้นเหตุสิ่งที่ก่อกวนให้ได้รับความทุกข์ความลำบาก ก็คือกิเลส แน่ะ ถ้ากิเลสมีมากน้อย เครื่องก่อกวนทั้งหลายก็มีตามส่วนของมัน มีลดลงไปเท่าไรความวุ่นวายยิ่งน้อยลงๆ พาดเสียกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดไม่มีอะไรเหลือเลยแล้ว ความมาย่งอะไรๆ ในจิตนี้เรียกว่าไม่มีเลย หมดโดยสิ้นเชิง ก็ขั้นนี้ได้เลยว่า เพราะกิเลสนี้เท่านั้นตัวยุ่งเหยิงที่สุด ตั้งแต่เล็กจนใหญ่ที่สุด มีกิเลสเท่านั้นเป็นตัวเหตุ เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงสอนให้ฆ่ากิเลส ไปที่ไหนสอนแต่ให้ฆ่ากิเลสทั้งนั้น สอนให้ส่งเสริมกิเลสไม่มีในธรรมของพระพุทธเจ้า เพราะกิเลสมันก็เสริมตัวของมันอยู่เต็มที่อยู่แล้ว เผลอไม่ได้กิเลสเสริมตัวของมันเหยียบย่ำทำลายธรรมในใจของเราไปโดยลำดับ

จึงต้องได้ระมัดระวังสำหรับผู้ภavanaแล้ว สติเป็นที่หนึ่ง อยู่ที่ไหนอย่าปล่อยสติ ทำหน้าที่การงานอย่างน้อยให้มีสัมปชัญญะ ความรู้สึกตัวในวงกว้างๆ จากกิริยาอาการเคลื่อนไหวของเราเสมอ ถ้าว่าสติจริงๆ จ่อเข้าไปนี่ สติภavanaจริงๆ จ่ออยู่ที่ใจ สัมปชัญญะกระจายออก แล้วรู้รอบตัวในความเคลื่อนไหวของตัวก็ยังมีดี ถ้าไม่มีสติเลยก็เหมือนตุ๊กตาดินไปอย่างนั้นแหละไม่มีความหมายอะไร ได้อะไรมาก็ไม่เห็นมีความหมายเพราะใจไม่มีความหมายเสียอย่างเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีมีความหมายนะ ถ้าใจมีความหมายเสียอย่างเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างก็มาเป็นความหมายได้ เป็นประโยชน์ได้สำหรับผู้มีสาระในหัวใจของตัวเอง ท่านจึงสอนลงที่นี้

สำหรับวัดป่าบ้านตาดนี้เราก็ได้พยายามที่สุด ถึงขนาดนั้นท่านทั้งหลายก็ดูเอาซิ เลอะๆ เทอะๆ ไปหมดเลยนะ ดูซิเวลานี้ไปที่ไหนมองดู เลอะเทอะไปหมด นี่เราสงวนไว้ เฉพาะใกล้แถวนี้ เฉพาะพระนี่ใครไปยุ่งไม่ได้ เพราะมันชั้นแตกหักแล้วนี้ ถ้าหมดนี้ก็แตกหัก วัดร้างเลยเทียว เพราะฉะนั้นสงวนอันนี้เอาไว้ไม่ให้ใครไปแตะ ให้พระท่านภาวนา อยู่สบายๆ พระตั้ง ๔๐-๕๐ เป็นประจำอยู่เหมือนเดิมในป่า ต่อไปก็จะขยายข้างนอกออก กำแพงนอกกำแพงใน ให้เป็นที่กุฏิของพระตามนั้นหมดเลย ต้นไม้ก็จะใหญ่โตขึ้นเรื่อยๆ พระก็จะได้ภาวนาสะดวงสบาย กิจการงานของโลกไม่ให้มายุ่ง จะให้มีเฉพาะงานของพระ อันนั้นละที่นี้จิตใจยิ่งสง่างาม

ดูภายนอกเป็นผ้าขี้ริ้วห่อทอง มองดูอะไรไม่สวยไม่งาม มองไปหาความสวยความ งามไม่ได้มองภายนอก เพราะกิเลสมันไม่เคยสวยงาม มันตัวสกปรก สิ่งเหล่านี้มันเกี่ยวข้องกับกิเลส จึงเป็นเรื่องสกปรกไปตามๆ กันหมด แต่กิเลสมันก็เสกสรรปั้นยอว่าสิ่งเหล่านี้ เลิศเลอไปหมดด้วยกัน เพราะฉะนั้นโลกถึงเป็นบ้ากันทั้งโลก พุดให้มันเต็มยศนี้เลย เต็มยี่งเป็นบ้า อะไรก็พอเป็นไปทุกอย่างๆ ที่มันขาดเขินให้โลกเป็นบ้าอยู่ทุกวันนี้มากที่สุดก็คือไอ้หลังลาย ไอ้หลังลายนี้ทำให้โลกเป็นบ้าได้มากที่สุด ทุกสิ่งทุกอย่างมีสมบรูณ์ พูนผล แต่ไอ้หลังลายนี้ขาดมาก มีเท่าไรก็ขาดมากเท่านั้น ไอ้หลังลายนี้นะ เพราะฉะนั้น โลกถึงได้ตัดได้ดินแย่งชิงกัน ชิงดีชิงเด่น ชิงอะไรออกจากอันนี้ทั้งนั้น วิ่งเตนหาเสียเป็นบ้า กันเลย

มันก็กระดาศ ถ้าเอาธรรมมาพิจารณาแล้วโลกจะพออยู่พอเป็นพอไป สิ่งเหล่านี้ นำมาใช้สอยในเวลาจำเป็น ไม่ถึงกับกลายเป็นไฟมาเผาเจ้าของเพราะความติดดินไม่รู้จัก ประมาณ อันนี้มันเลยเถิดไปเสียทุกอย่าง เราก็พิจารณา ที่ไหนๆ มันบกพร่องอะไรนัก โลก อันนี้มันถึงได้เดือดร้อนกันมากมาย ดูอะไรๆ ก็มีสมบรูณ์พูนผล ไม่ว่าจะบ้านเขาเมืองเรา ที่ไหนก็ไม่เห็นอดอยากขาดแคลน ไปในเมืองก็ดี ออกนอกเมืองไปป่าในเขาก็ดี อาหาร การกินที่อยู่อาศัยที่ไหนก็สมบรูณ์เหมือนกัน ยิ่งไปในเมืองตลาดลาดเลแล้วเต็มไปด้วยสิ่ง เหล่านี้ แล้วมันบกพร่องอะไรโลกถึงได้ดินเอาหนักหนา ถ้าว่าดินหาสิ่งเหล่านี้ สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ เห็นอดอยากขาดแคลนอะไร ครั้นเวลาพิจารณาไปมาก็มาลงจุดนี้ ตัวนี้ตัวดี ตัวทำให้โลก เดือดร้อนมากที่สุด เดียว อะไรจะมากขนาดไหน ตัวนี้ไม่พอ เพราะฉะนั้นโลกถึงได้ร้อน ร้อน เพราะตัวนี้เอง

การกล่าวทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงว่าไม่ให้มีสิ่งเหล่านี้นะ ให้มีให้รู้จักความพอ ความพอ ดิบพอดี อย่าให้ติดให้ดินจนตาย อันนี้เรียกว่าสังหารตนโดยตรงทั่วโลก มีเพียงพอแล้วก็

พออยู่พอกินเป็นไปแล้วก็เป็นไป แล้วการที่จะเสาะแสวงหาสิ่งจำเป็นภายในใจก็คือธรรม ให้มีความสงบบ้างจากการงานทั้งหลาย ใจได้พักเครื่อง ทำจิตใจให้มีความสงบเย็น แล้วใจจะแสดงฤทธิ์เดชออกมาเป็นความสงบร่มเย็น แล้วแสดงฤทธิ์แห่งความดีของตัวนี้ออกไปข้างนอก ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะชุ่มเย็นไปตามๆ กัน ถ้าจิตมีประมาณเสียอย่างเดียว ถ้าไม่มีประมาณอย่างนี้มันก็เป็นอย่างนั้นทั้งเขาทั้งเรา แล้วจะไปตำหนิใครละ ตำหนิใครไม่ได้นะ

เพราะกิเลสตัวนี้มันมีอยู่ทุกหัวใจ ถ้าตำหนิตัวนั้นก็ตำหนิตัวนี้ด้วย เพราะมันมีอยู่ในหัวใจด้วยกัน ทีนี้เมื่อผ่อนผันสั้นยาวให้พอดีพอดี เพราะต่างคนก็ต่างคิดดูตัวเองๆ แล้วผ่อนผันสั้นยาว โลกก็พอจะชุ่มเย็นไปบ้าง แต่เราอย่าไปหวังมันเลย คำว่าธรรมนี้ไม่มีใครเหลียวแลแล้วนะ ถ้าว่ากิเลสนี้ทุกตัวสัตว์ แล้วจะให้กิเลสมันบกบางไปได้ยังไงเมื่อส่งเสริมกันทุกหย่อมหญ้าแล้ว มันก็ต้องเจริญขึ้น ความเจริญของกิเลสกับความเจริญของไฟนของไฟมันก็เป็นไปด้วยกัน เคาโลกไปอย่างนี้ตลอด ธรรมไม่มีก็ไม่มีน้ำดับไฟ เพราะฉะนั้นผู้ที่ควรจะหาได้บ้างก็ควรหา หาความสงบร่มเย็นใส่ตัวเอง

เวลาว่าง เช่นอย่างเราอยู่ในวัดในวา เวลาจะทำความสงบใจก็ให้มี อย่าปล่อยให้ติดให้ดินทั้งๆ ที่อยู่ในวัดก็ยังติดยังดิน อยู่โลกก็ดินอยู่แล้ว เข้ามาในวัดก็มาดินอยู่ในวัด ทะเลาะเบาะแว้งยุ่งเหยิงวุ่นวายเรื่องนั้นเรื่องนี้ต่อกัน อย่างนี้ไม่ใช่ทางของธรรม แล้วก็ก่อเรื่องราวขึ้นมา จึงต้องให้ใช้ความสงบ ให้ทำความสงบต่อใจบ้าง เราจะได้มีที่พักผ่อนนอนหลับสบาย ถ้าใจสงบเย็นแล้วสบายทั้งนั้น ไม่ว่าวันใดคืนใดมีดแจ่งเป็นของมีมาดั้งเดิม แต่ใจเป็นของที่แสดงตัวทั้งดีและชั่วได้ตลอด และแก้ไขตัดแปลงได้ เราควรนำมาแก้ไขในเวลา เช่นนี้ เวลาสงบก็ให้มี ใจสงบจะเหมือนอะไรสงบไม่มี ไม่มีอะไรเหมือนนะ ยิ่งได้สว่างกระจ่างแจ่มขึ้นมาด้วยแล้ว โลกธาตุนี้มันเป็นกองมูตรกองคูไปหมดเลย

ฟังซินะ ธรรมท่านไปหาเหยียบย่ำใคร ท่านไม่เที่ยวดูถูกเหยียดหยามใคร แต่ธรรมชาติที่เลิศเลอก็เลิศเลออยู่อย่างนั้น ไม่ไปกระทบกระเทือนใคร โลกกิเลสมันถือสิ่งเหล่านี้เป็นข้าศึกไปเสีย ถือว่าตัวของมันเป็นคุณ เป็นใหญ่เป็นโต เป็นของดีของดี เป็นของมีราคามีราคา มันจึงพอกพูนหัวใจสัตว์มากขึ้นๆ มองไปที่ไหนหาความสุขไม่เจอ ใจที่มีความสุขแล้วหาไม่หามันก็เจอ ใจที่มีความทุกข์พอตัวแล้วอยู่ที่ไหนมันก็เจอทุกข์เช่นเดียวกัน ยิ่งหามาเพิ่มอีกก็ยิ่งเพิ่มเข้า ปรกติมันก็มีทุกข์อยู่แล้วในหัวใจสัตว์ ทีนี้ต่างคนต่างดินต่างติดด้วยแล้วก็มีแต่ไฟนแต่ไฟ ที่จะให้สงบตัวลงด้วยอรรถด้วยธรรม เจ้าของไม่สนใจเสียอย่างเดียว อรรถธรรมจะมาจากไหน มาจากการชวนชวายของตัวเอง นี่มันไม่ชวนชวายละซิ มีแต่ติดแต่ดินอยู่อย่างนั้น

นี่เราพูดถึงเรื่องวัด ที่แรกขึ้นวัดเสียก่อน ที่สงบเบญจบทางนี้ไปนี้สงบทั้งนั้น จากนั้นไปนี้เข้าไปสงบ พระมีจำนวนมากก็เหมือนไม่มีพระนะ เดินท่านก็เดินจงกรมของท่านเสีย ภาวนาของท่านเสีย จะไปสร้างปั้งปั้ง ๆ อย่างนอกไม่ได้นะ ให้อบรมตัวเองให้สงบสั่งตสบาย ถ้าใจสบายแล้วอยู่ไหนสบายหมด ท่านทั้งหลายอย่าไปเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้จะพาให้สบายนะ สิ่งเหล่านี้เสริมไฟ ถ้าใจสบายใจได้อบรมธรรมแล้วกลายเป็นน้ำดับไฟ สิ่งเหล่านี้จะมีมากมีน้อยก็ไม่ทำความเดือดร้อนแก่ตัวเอง เพราะตัวเองสร้างแต่ความดีเครื่องดับไฟไว้ประจำใจ สิ่งเหล่านั้นก็ไม่ใช่ไฟมาเผาเราได้ ถ้าเราสร้างแต่พินแต่ไฟข้างนอกออกไปข้างในออกไป ตัวของเราจะถูกเผาหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย

มีพุทธศาสนาเท่านั้นแหละ เราพิจารณาค้นเต็มกำลังความสามารถของเราแล้ว เราหาที่ต่อที่โตไม่ได้เลย หมดเลย แง่ไหนมุมใดมีแต่เรื่องแก้ทุกข์น้ำดับไฟ ๆ ทั้งนั้นสอนโลกแต่กิเลสมันก็แทรกเข้ามา เพราะฉะนั้นกิเลสกับธรรมจึงเป็นข้าศึกกันอยู่กับเราทุกคน ๆ ให้พากันทำความสงบใจบ้างนะ นั่งภาวนาก็ให้ภาวนาจริง ๆ ให้มีสติอยู่กับตัว การทำความเพียรไม่มีสติไม่เรียกว่าความเพียร เดินจงกรม จะนั่งสมาธิหรือนั่งทำท่าใดก็ตาม ถ้าสติไม่มีไม่เรียกว่าความเพียร ถ้ามีความเพียรท่าใดก็เป็นความเพียร เคลื่อนไหวไปมาสติมีจดจ่อ แม้จะไม่ได้ชำระกิเลสในขณะนั้นก็เป็นการต่อต้านกันอยู่ในตัว ยังมีตั้งแต่เวลาสติกับปัญญาทำหน้าที่ด้วยแล้ว เรียกว่า าระดับดับกิเลสโดยตรง ๆ ไปเลย จิตก็สว่างไสวขึ้นมา

ในโลกอันนี้ไม่มีอะไรใหญ่กว่าจิต มันมีอยู่ ๒ อย่าง ทุกข์หนึ่ง สุขหนึ่งอยู่ที่จิต ทุกข์เกิดจากกิเลสที่เป็นตัวภัยของธรรม ความสุขเกิดขึ้นจากธรรมที่เป็นภัยของกิเลสเหมือนกัน ทั้งสองอย่างนี้เป็นภัยต่อกันในหัวใจเรา หัวใจเรานั้นละเป็นเวทีระหว่างกิเลสกับธรรมพีดกัน ส่วนมากมีแต่พวกเราระบายไม่เป็นท่า ๆ กิเลสตีธรรมละชิ หงายลงไป ๆ หาความสุขจึงไม่มี ตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งวันตายคิดแต่หาความสุขอะไรไม่มี ๆ เราจะหวังพึ่งอะไร พิจารณาซิ เพราะผู้พึ่งอยู่กับเรา ผู้ที่จะเกาะจะยึดตามสิ่งที่เรามุ่งหมายว่าเป็นความสุข ความเจริญก็คือเรา ที่นี้สิ่งที่เราจะเกาะนั้นมันผิดหรือถูก ดีหรือชั่วต้องพิจารณาอีกทีหนึ่ง ถ้าเป็นทางผิดแล้วผิดแน่ ๆ เกาะปั๊กก็ผิดเลย ถ้าเป็นทางถูกอยู่ ยังไม่ตายก็รู้ ๆ

ดังที่เราเคยพูดให้อุบาสกคนหนึ่งซึ่งแกภาวนาเก่ง ภาวนาจนแสร้งเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายนอกภายใน เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม แกเห็นหมด ครั้นเวลาแกจะตายนี้จิตของแกไม่ได้ฟังชานรำคาญ หมุนเข้าไปสู่ธรรมจิตสงบลง ออกรู้สิ่งต่าง ๆ พวกเทวบุตรเทวดาเขามาอยู่บนท้องฟ้า ท่านจวนตัวแล้ว เทวดาทุกชั้นสวรรค์ รถทิพย์มาทุกชั้นเลย

เพราะท่านควรแก่สวรรค์ทุกชั้น เพราะฉะนั้นเทวดาจึงมาทุกชั้น ทางนั้นก็เชื่อเชิญทางนี้ก็เชื่อเชิญให้ไปขึ้นรถของตัวเอง ๆ เต็มท้องฟ้า กำหนดจิตดูจิตสว่างเห็นหมด ก็เลยหลุดปากออกมา

คำว่า หลุดปาก เป็นคำพูดออกมา ความจริงกระแสของจิตติดต่อกับเทพต่างหาก คุยกับเทพต่างหาก บอกว่าให้รอเสียก่อน เวลานี้กำลังฟังเทศนาว่าการ พระท่านกำลังสวดให้ฟังธรรมนี้ให้เพลินเสียก่อน ก็บอกเทวดาอย่างนั้น แต่ที่นี้มันเป็นคำหยาบอันหนึ่ง คือทางจิตพุ่งอยู่นั้น คำพูดนี้เลยหลุดออกมาเป็นภาษาของเรา ให้รอไว้ก่อน รอก่อน ๆ ว่างั้น พวกพระใครต่อใครก็ได้ยินทั่วหน้ากันว่าท่านให้รอก่อน พระก็เลยหยุดสวด

พระก็เป็นพระแบบหลวงตาบัวตาบอดนี้แหละ พระก็ดี พอท่านว่าให้หยุดก่อนพระก็เลยหยุดสวด แล้วก็พากันกลับไป ที่นี้พอจิตลอยออกมาจากพวกเทพทั้งหลายเข้ามาสู่ตัวเอง แล้วมาดู พระเจ้าพระสงฆ์ไปแล้ว เลยถาม เอ้า พระคุณเจ้าไปไหนกันหมด ก็คุณพ่อห้ามท่านให้รอก่อน ๆ ท่านก็ไปละซิ ท่านนึกว่าให้หยุดเทศน์นะ เอ้า พ่อไม่ได้ห้ามพระคุณเจ้านะ ห้ามพวกเทพทั้งหลายต่างหาก พวกเทพเจ้าทุกชั้นสวรรค์เอารถทิพย์มาเต็มอยู่บนท้องฟ้า มาเชิญพ่อให้ไปสวรรค์ชั้นนั้น ๆ พ่อกลัวจะเป็นการรบกวนแก่การฟังธรรม จึงห้ามท่านเหล่านั้นไว้ก่อน พ่อไม่ได้ห้ามพระนะ ไปนิมนต์พระกลับมาอีก

พอดีพระไปถึงวัดก็ถูกพระพุทธรูปเจ้าขนาบอีก รับกัน ทางนี้ก็อุบาสก ทางโน้นก็พระพุทธรูป เอ้า นี่มากันทำไม ก็อุบาสกคนนั้นห้ามไม่ให้สวดมนต์ ก็เลยต้องมากัน อุบาสกไม่ได้ห้ามพวกเธอทั้งหลายนะ ห้ามพวกเทพทั้งหลายที่อยู่บนท้องฟ้ามาจากสวรรค์ชั้นต่าง ๆ ที่จะมารอรับด้วยรถทิพย์ต่างหากนะ ไป กลับไปเดี๋ยวนี้ ไล่กลับไป กลับไปนี่ พออุบาสกคนนั้นตื่นขึ้นมาก็ไล่ลูกให้ไปนิมนต์พระมา สวนทางกัน นั้นเห็นไหม นี่เวลามันเป็นมันจ้ำอยู่ข้างบน จิตจ่ออยู่กับพวกนั้นคุยกับพวกนั้น เป็นภาษาของจิตคุยกัน ที่นี้ภาษาของกายก็เลยหลุดออกมา เรียกว่าเป็นคำพูดลอย ภาษาลอยว่างั้น ไม่ใช่ภาษาที่จริง ๆ อย่างกระแสของจิตกับพวกเทพ พ่วงกันอยู่นี้ ที่นี้เวลาออกมาทางนี้ มันเลยเป็นภาษาลอย ว่าให้รอก่อน มันออกมานี้ พวกหยาบได้ยินมันก็เปิดเลยซี เข้าใจไหม พวกหยาบ

นี่แหละเรื่องราว คือมันแน่นอยู่อย่างนั้น ชั้นไหนก็มารออยู่หมด สวรรค์หกชั้นควรแก่สวรรค์ชั้นนั้น ๆ ทุกชั้นไปเลย นี่ความแน่น แล้วท่านภาวนาเก่งเสียด้วยนะ พอจากนั้นท่านก็ไปละ นี่มันแน่นขนาดนั้นนะจิต ไม่ต้องพูดถึงเรื่องเทวบุตรเทวดามารอที่ไหน เจ้าของชาติที่อยู่ในเจ้าของ ไม่ได้เกี่ยวกับใคร จะไปที่ไหนไม่ต้องเอาพวกนี้มาแห่มาแหน เอาธรรมชาติที่ดีพอตัวนี้แล้วไปเลย ถ้าว่าแห่ก็แห่ตัวเองเลย เป็นอย่างนั้นนะ

นี่พูดจริงๆ หลวงตาไม่ได้โง่ได้อวด เพราะฉะนั้นจึงไม่เคยสะทกสะท้านกับสิ่งใดในสามแดนโลกธาตุนี้ ซึ่งเท่ากับกองมูตรกองคูเถานั้น ว่าอย่างนี้ให้เต็มปาก มันจวนจะตายแล้วนี่นะ ท่านทั้งหลายยังเห็นเป็นของเล่นอยู่หรือ มันจำครอบโลกธาตุตลอดเวลาตั้งแต่ฟ้าดินถล่มมาแล้ว จนกระทั่งบัดนี้ เรียกว่านิพพานเที่ยง สงสัยที่ไหนธรรมชาตินี้มันจำอยู่ นี่มันจะไม่มีฤทธิ์มีเดช มีศักดานุภาพ พอที่จะระงับดับกิเลสตัวมันดินทั้งวันทั้งคืนมาตั้งกัปตั้งกัลป์ ในหัวใจของเราทั้งหลายได้บ้างหรือ เอาไปถามเจ้าของบ้างนะ

พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาหลอกวงโลกหรือ พระสงฆ์สาวก สงฆ์ ธรรม คัจฉามิ ซึ่งล้วนแล้วตั้งแต่ท่านผู้ครองธรรมอันเลิศเลอนี้ะมาสอนพวกเรา กลายเป็นท่านผู้หลงโลกไปหมดแล้วหรือนับแต่พระพุทธเจ้าและสาวกลงมา วงโลกไปหมดกันแล้วหรือ มีความจริงตั้งแต่กิเลสตัวเป็นสัวมเป็นถานเต็มหัวใจของเรานี้เท่านั้นหรือ ให้ถามตัวเองบ้างนะ แล้วอยากขอลาเข้าไปอีกอันหนึ่ง หลวงตาบวชเทศน์อยู่เวลานี้มาโกหกท่านทั้งหลายหรืออยากถามอีกทีหนึ่งนะ เราก็คงเป็นแทบตายถึงขั้นจะสลบไสลจะตายก็มี ไปหลายครั้งกับความเพียรที่พืดกับกิเลส เรียกว่าไม่มีใครถอยใคร เพราะเรามุ่งอย่างเดียวจะให้หลุดพ้น

นี่แหละเป็นพลังที่รุนแรงมากที่สุด ความทุกข์ความลำบากของเรามากน้อยนี้ ความมุ่งมันอันนี้มีรุนแรงกว่าทุกอย่าง เพราะฉะนั้นมันถึงเป็นก็เป็น ตายก็ตาย พุงเลย ตลอดจนกระทั่งได้ธรรมนี้มา ถึงขั้นแดนอัศจรรย์ จนกระทั่งได้ยกโคตรพ่อโคตรแม่เรามา มันมาคิดว่า โอ๊ยนี้โคตรพ่อโคตรแม่หลวงตาบวชก็ไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้ธรรมเหล่านั้นนะ เพราะท่านก็ไม่เคยปฏิบัติ แน่ะ มันก็มีข้อออกของมัน เพราะเราที่รู้นี้ เพราะเราปฏิบัติ คือมันเลิศมันเลอ เสียจนเกินเหตุเกินผล เกินสมมุติทั้งหลาย ถ้าว่าอัศจรรย์ก็เลยเสียทุกอย่างๆ ประมวลตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งบัดนี้

นี่ก็สอนโลกมาเป็นลำดับลำดับ ไม่เคยสะทกสะท้านใครจะตำหนิติเตียนว่าหลวงตาเป็นอย่างไรก็ตาม มันพวกถึงขะทั้งนั้น พูดให้มันชัดเจนเสียเลย และจะไปขยายตรึ้นคร้ามไปกลัวไปกลัวกับมันอะไร ประกองมูตรกองคู สิ่งทีเลิศเลอมีอยู่ในหัวใจเป็นอยู่นั้น แสดงออกอยู่นั้น แล้วมันต่างกับกองมูตรกองคูขนาดไหนนี่ซิ เพราะฉะนั้นถึงได้ย้อนมาถามอีกทีหนึ่ง รู้สึกตัวแล้วยัง หรือจะตายกองกันอยู่ต่อไปอีกไม่มีเวล่ำเวลาหรือ ว่าเทศน์นี้เป็นของจริงหรือเป็นของปลอม เราอยากถามว่านั่นนะ มันได้สอนมาเต็มเหนี่ยวแล้วนี่นะ เต็มเม็ดเต็มหน่วยทุกอย่าง ให้บึ๊กบึ้นนะ กิเลสเก่งมากจริงๆ หนา เอาให้จมได้ตลอดไปไม่มีสงสัย ธรรมเท่านั้นจะเอาออกได้ นอกจากธรรมไม่มี

จำให้ตีคำนี้ นอกจากธรรมแล้วจะไม่มีสิ่งใดเลยที่จะฝากเป็นฝากตายได้ ถ้าธรรมแล้วเอาเถอะ เราให้ท่านข้าวทัพพีหนึ่งเป็นแล้วนะนั่น เข้าในหัวใจเราแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างที่บริจาคมากน้อยนี้จำได้ไม่ได้ก็ตามไม่ไปไหนเข้านี้แล้วนะ นี่แหละที่จะเป็นเครื่องยึดเครื่องเกาะของเรา อันนี้เอง นอกนั้นอะไรจะเต็มท้องฟ้ามหาสมุทรก็ตาม มันเป็นเรื่องภายนอกๆ ไม่ใช่เป็นความดีงามที่จะเข้าติดจิตตใจของเราเหมือนความดีทั้งหลาย เพราะฉะนั้นจึงว่าเอาทุกข์ให้ทุกข์ พระพุทธเจ้าพาทุกข์มาแล้ว สลบสามหนก็คือพระพุทธเจ้า ถ้าว่าเลยสลบตายก็คือพระพุทธเจ้านั่นเอง ท่านไม่ตายก็เลสตาย

บรรดาสาวกทั้งหลายท่านก็แสดงเอาไว้ ในความพากเพียรของท่าน โอ๊ย อย่างพระจักขุบาลตาแตก นี่แหละตั้งสัจจอธิษฐานจะไม่นอน รักษาตา หมอเขาว่าให้นอนหยอดตา หยอดยาใส่ตา ท่านบอกว่าไม่นอน เพราะตั้งความสัตย์แล้ว ถ้าท่านไม่นอนท่านก็ตาบอดเขาก็บอก บอดก็บอดท่านว่าอย่างนั้นนะ นั่นเห็นไหม ท่านไม่ได้เชื่อหมอ ท่านเชื่อธรรมต่างหาก เอ้า บอดก็บอด คำสัตย์คำจริงเราประกาศออกมาแล้วว่าเราจะไม่นอน เราจะนอนไปไม่ได้ ไม่นอน สุดท้ายตาแตก ตาแตกข้างนอก ใจจำเข้ามาข้างใน เห็นไหมกิเลสแตกข้างใน นี่พระจักขุบาลถึงขนาดตาแตก ท่านก็ไม่ยอมถอย พระโสณะเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก ท่านก็ไม่ถอย กิเลสแตก เห็นไหมท่านเอาขนาดนั้นนะ ท่านถึงได้สิ่งเลิศเลอ คำว่า ฝ่าเท้าแตก หมอนแตก ไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร ยิ่งกว่ากิเลสแตกจากหัวใจนะ เอาตรงนี้นะ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้แหละ

งานเรามากต่อมากนะ วันหนึ่งมันว่างเมื่อไรๆ โห ลำบากมากนะวันหนึ่งเรา ลำบากจริงๆ ไม่ใช่ธรรมดา ออกมาอย่างนี้ไม่ได้เลย ไม่ใช่เล่นๆ เรียกว่าเป็นภัยไปเลย ออกไปไหน ยัวะเยี้ยๆ รุมเลยๆ เราเลยจะตาย อยู่ที่นี่ก็เหมือนติดคุกติดตะราง เราหลบหลีกออกไปนอนอยู่ในรถเรา ชั่วสงบนั่นละๆ เราพักของเราะนั่น เราไปที่นั่นที่นี้เราเข้าอยู่ในรถ พักจิตของเรา ไม่มีอะไรกวน ตอนนั้นเราสบาย เข้าใจไหมละ แล้วปิดม่านเอาไว้ไม่ให้ใครเห็น จนกลายเป็นนิสัยระแวงตัว เข้าใจไหม เห็นไม่ได้รู้มึสึเลย ไม่ว่าที่ไหน เหมือนกันหมด เพราะเขาเห็นทางทีวีแล้ว กวนตลอดเวลา

เราอดสลตสังเวชไม่ได้ เอ้อ ความทุกข์นี้ก็ทุกข์ทั่วฟ้าทั่วแผ่นดิน แต่ก็ไม่รู้จักวิธีที่จะหาความสุข พอเป็นที่พึงพิงอิงอาศัย มันถึงติดดินหาครูหาอาจารย์อย่างเดียว การวิงหาครูหาอาจารย์ก็เป็นมงคลอันหนึ่ง แต่สำคัญที่มันขาดตัวเองที่ว่า ความดีในใจของนี้มันไม่มีบ้าง พอที่จะให้อบอุ่นตายใจ มันจึงวิงอาศัยตั้งแต่ภายนอกอย่างเดียว เข้าใจไหม ถ้าภายในเราก็มืด ภายนอกก็มีนี่กำกึ่ง เสมอ นี่เราอยากให้เป็นอย่างนั้น ทุกคนให้สร้างความคิด เห็นครู

บาอาจารย์ยิ้มแย้มแจ่มใส ความดีเราได้รับกันเป็นผลสองอย่างเพิ่มขึ้นแล้ว เข้าใจไหม อย่าให้มีแต่หวังพึ่งครูบาอาจารย์อย่างเดียว ตัวเองไม่สนใจตัวเองนี่เสีย ให้เข้าใจเอานะ

ชมการถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ ***www.luangta.or.th***